

TABOR

Posamezne številke
Navadne Din 1
ob nedeljah Din 1-50.

TABOR izhaja vsak dan, razen nedelje in praznikov, ob 12. datumem naslednjega dne. Naloženo po pošti D 12-50. Naloženo D 20-50, dostavlja D 24, na izkaznice D. Izdane po dogovoru. Naroča se pri upravi TABORA, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke
Navadne Din 1
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 278. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, priljublj. doma. Telefon št. 278. Poštne oznake: 11.757.

Na naroč. se ne določa za ne-obrač. — Kakej se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, petek 3. avgusta 1923.

Številka: 173

Po sinajski konferenci.

Kratek in gladek potek pravkar zaključenega sestanka zunanjih ministrov Male antante v Sinaji, je znamenje, da je bil ta rendez-vous povsem normalen, zato pa tudi njegov izid ne nudi nič ne navadnega. Ministri so že pred sestankom proučili vse gradivo in izmenjali glavne misli, tako da se ni bilo bati nikakršnih presenečenj in tudi ne dalekosežnih sklepov, ki jih je nestrpno pričakovala razgreta italijanska domišljija. Izid sinajske konference je za one, ki so pričakovali senzaciji, prav skromen. Rešene so bile tekoče zadeve tako po vrsti, kakor jih prinaša razvoj političnega življenja. Predvsem so se ministri bavili z madžarskim vprašanjem. Graf Bethlen je namreč prosil na zapadu posojila. Mala antanta je zainteresirana na tem, da bi Madžari ne obnovljali svoje države tako, da bi se na tihem oboroževali in pripravljali s tujim denarjem boj za toliko nagačano integriteto Madžarske. Mala antanta si mora s pomočjo zapadnih držav zagotoviti primerno nadzorstvo. V tem vprašanju so se stališča nekoliko razhajala, ker je bil dr. Niščić za ostrije mere. Nazadnje so se ministri tudi v tem sporazumeli. Madžarsko vprašanje pa seveda ni rešeno, ker ne more biti rešeno. Zadovoljiva rešitev bi mogla priti samo od znotraj, t. j. da dobi naša poseda demokracijski, pomirljiv režim. Na intervencijo nihče resno ne misli, tembolj, ker si Madžari smotreno prizadevajo, da bi bili v Parizu in v Londonu kar najboljše zapisani. Vse, kar je mogoče storiti, je to, da se jih prepriča o našem trdnem odporu in da računajo z našo močjo, če bi se jim morda zahotelo politični puščolovščin.

V vprašanju Bolgarije je bilo sprejeto načelo dobrohotnega čakanja. Ako bo nova vlada res izpolnjevala mednarodne obveznosti in bo pokazala napram svojim sosedom toliko miroljubnosti in lojalnosti, da ji bomo smeli zaupati — tedaj seveda ni razloga, da bi se Mala antanta bremenjavala v bolgarske zadeve.

Razen manjših političnih in gospodarskih vprašanj so se ministri posvetovali o stališču do zapadnih zaveznikov, zlasti z ozirom na reparacijski spor. Nekateri listi bi hoteli videti, da bi Mala antanta posredovala med Francijo in Anglijo. Italijani in Nemci so napravili to vlogo dr. Benešu. Vse to so nalive, da bi ravno pobožne želje. Platonično posredovanje ne pomaga nič, dogodki bodo šli svojo pot, in če bo došlo k popolnemu soglasju med Francijo in Anglijo, bo to posledica realnih vzrokov. O reparacijskem vprašanju pravi sinajski komunicat, da je Mala antanta sprejela francosko stališče. Ta sklep niti ne potrebuje komentarja. Francija in Belgija imata brez nas dovolj moči. Če Nemčija gospodarsko propada, ji mi ne moremo pomagati, ker bi nas utegnili potegniti v nevarni vrtinec, ne da bi pa nam mogla nuditi ničesar ne sedaj ne pozneje. Anglija pa nam je tako malo naklonjena, da se ne moremo navduševati za njeno politiko.

Ministri so se posvetovali tudi o jesenskem zasedanju Zveze narodov. Simpatičen je sklep, da bo Mala antanta kandidirala v svet Zveze narodov dr. Beneša. Tri je treba pogledati nekoliko nazaj: naše države nimajo v glavnem svetu svojega zastopnika in sicer po krivdi jugoslovanskega ministra dr. Niščića, ki je hotel videti na tem mestu — lastno osebo, ki je vsled preneznatne popularnosti med svetovnimi delegati pogorel s svojo kandidaturo.

Domneva, da bo v Sinaji osnovana balgarska zveza, se ni uresničila. To je naložba bodočnosti. Tudi ni bilo govora o odločitvi z Rusijo. Ali na vsaj ni prišlo do

Dela za likvidacijo pokrajinske uprave v Zagrebu zaključena.

Zagreb, 2. avgusta. Že več kot eno leto se pripravlja likvidacija pokrajinske vlade za Hrvatsko in Slavonijo v Zagrebu, v zadnjih dneh pa je bilo glavno delo zaključeno. Čez par tednov bo izvršena popolna likvidacija. Vlada se boji, da bi to izzvalo med Hrvati še večje nezadovoljstvo, zato dela na tihem, in nekega dne bo zagrebška pokrajinska uprava popolnoma izginila. Kompetence posameznih oddelkov bodo prešle na posamezna ministrstva, kjer bo v smislu Vidovdanske ustave osredotočena vsa uprava. Listine, ki se tičejo ministrstva narodnega zdravja, so že pripravljene za prevoz v Beograd.

Do jeseni bo to delo popolnoma izvršeno in nato se začne razdelitev Hrvatske v oblasti. Kakor se sliši, ne bo Pašičeva vlada razpisala volitev, predno ne bo takozvana »parcelacija« Hrvatske in Slavonije izvedena do kraja. Sele po ustanovitvi oblasti bodo skušali radikale obnoviti pogajanja s Hrv. republikansko seljačko stranko, in za slučaj, da se ne bodo mogli sporazumeti, nameravajo ustanoviti ustavoverni blok, v katerem bi naj stopili tudi demokrati in zemljoradniki.

Madžari zahtevajo odškodnino za okupacijo Baranje.

Budimpešta, 1. avgusta. V informiranih krogih se trdi, da je madžarska vlada zahtevala odškodnino za škodo, ki jo je napravila jugoslovanska vojska za časa okupacije Baranje. Škoda znaša po madžarskem računu 6 milijard jugoslo-

vanskih krot. Zamimivo je, da se Madžari nadejajo, da bodo odškodnino dobili, ker so se baje člani mednarodne komisije prepričali, da so madžarske zahteve upravičene.

Zavezniki in Nemčija.

Anglija bo izročila Nemčiji posebno noto.

London, 1. avgusta. Danes dopoldne je min. svet nadaljeval razpravo o angleški akciji v reparacijskim vprašanju. Reuterjev urad javlja, da ni upanja, da bi zavezniki dali Nemčiji skupen odgovor. Vendar bo pa Anglija skušala pustiti odprta vrata za priključenje Francije k britanski politiki.

Knjiga bo izšla še pred sejo spodnje zbornice v četrtek.

London, 1. avgusta. V jutrišnji seji spodnje zbornice bo min. preds. Baldwin podal izjavo o britanski politiki v vprašanju reparacij.

London, 1. avgusta. V tukajšnjih krogih Cityje se govori o načrtu finančne ofenzive proti Franciji, s čemur bi se povzročil padec francoskega franka in bi se tako Francijo prisililo k popuščenju.

Velika poneverba državne podpore v Negotinu.

Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Ministrstvo za socialno politiko je vložilo zoper občinski zastop in magistratne tajnike občine Negotin tožbo radi poneverbe državnega denarja v znesku 500.000 din.

Ta znesek je bil namreč občini nakazan kot državna subvencija. Vsi spisi, ki se nanašajo na to afero, so pri sodišču prve stopnje v Kavadaru. Vsi osumljeni so bili aretirani.

Svarilo izseljencem pred agenti.

Beograd, 2. avgusta. Ministrstvo socialne politike je izdalo svarilo, naj izseljenci ne nasadajo raznim agentom, ki jim obljubljajo tudi potna dovoljenja in vizume. Ministrstvo bo proti agentom nastopilo z vso strogostjo, izseljence pa bo potom oblasti redno obveščalo, v koliki meri je dovoljena izselitev v preokceanske dežele.

Dementi bolgarske vlade.

Beograd, 2. avgusta. (Izv.) Bolgarska brzojavna agentura dementira vest, ki jo je objavil nek zagrebški list, da je dospel vodja Črnogorcev dr. Marković v Sofijo v svrhu posvetovanj z voditelji makedonstvujuših. Vest označuje kot tendenciozno izmišljotino.

Krvave demonstracije stavkujočih v Poruhrju.

Berlin, 2. avgusta. (Izv.) Listi poročajo iz Poruhrja, da je prišlo včeraj v Oberhausenu med stavkujočimi, ki so hoteli vdreti v policijsko ravnateljstvo, in policijo do krvavih spopadov. Ker strelji v zrak množice niso preplašili, je oddala policija več salj ostrih strelcov med demonstrante, pri čemur je bilo več oseb ubitih in težko ranjenih. Demonstrantje so na to odposlali deputacijo k policijskemu ravnatelju, na kar so se množice razšle.

Redukcija uradništva v Zagrebu

Zagreb, 2. avgusta. (Izv.) Vse prekobrojno uradništvo oddelka za socialno politiko pri pokrajinski upravi v Zagrebu je bilo v včerajšnjim dnevi reducirano. Letni prihranek na sistemiziranih plačah se računa pri pokrajinski upravi na 100.000 Din.

Zveza mlinarjev za prost izvoz moke.

Novi Sad, 2. avgusta. (Izv.) Zveza mlinarjev je na svojem zadnjem sestanku sklenila zahtevati od vlade prost izvoz moke.

BOEZA.

Curik, 2. avgusta. (Izv.) Sklepní tečaj. Pariz 32.10, Beograd 5.85, London 25.56, Berlin 0.0045, Praga 16.40, Milan 24.20, Newyork 559.50, Dunaj 0.0078, žig. krome 0.0079, Budimpešta 0.003.

Zagreb, 2. avgusta. Pariz 5.925—5.40, Svica 16.90—17, London 4.285—4.315, Berlin 0.70—0.80, Dunaj 0.13225—0.13235, Praga 2.7675—2.79, Milan 4.045—4.075, Newyork 93.50—94.50.

meritornih izjav. Kar se tiče Poljske, je treba pripomniti, da Poljsko veče z Malo antanto interesna skupnost glede mirovnih pogodb in da bodo medsebojni odnosi slejkoprej prisrčni. Do popolnega zblizanja pa ne bo prišlo, preden ne bo odstranjen poljsko-čehski spor za Javorino. Izgleda, da bo Rumunija prevzela arbitražo.

To je v glavnem facit sinajskega sestanka. Za normalno politično življenje dovolj, za preobrat v dosedanjim odnosih premalo. In normalnega stanja si želimo vsi.

„Cillier Zeitung“ sramoti naše Korošce.

(Dopis od koroške meje.)

Pod napisom »Wildwest an der Kärntner Grenze« poroča »C. Z.« na prav odvrtno hinavski način o znamenit dogodku v Libeličah, ko so Libeličani pogli po samopomoči in si vzeli pomoči brigadno, ki so jo Avstrijci odpeljali svojčas v sosedno vas in na koje vrtnice so tri četr leta čakali. Po preprostemu pravnem čutu kmečkakega prebivalstva so se čutili opravičeni to storiti, ko so videli, da jim poklicani varuhi pravice ne morejo ali nočejo pomagati. Nekoliko tega naravnega pravnega čuta bi želeli oni izprijeti duši poročevalčevi, ki se zgraža nad tem postopanjem, pre hinavsko o ogroževanju mirnega razmerja med sosednjima državama in porablja priliko, da osumtja naše obmejne straže. Ta moralna pokveka ni naša besede obsodbe nad tatvinami, ki so bile izvršene od Avstrijcev ob predaji Libelič pod patronanco njihovega orožništva, med njimi tatvine, s katerimi so se okoristili privatniki in ki so ostale vse nekaznjene, ni naša ni ene besede ogorčenja nad nečuvnim postopanjem avstrijske oblasti, ki aretirajo poljubne, noudedežene ugledne može naše državljanov, jih uklanjene goni ob belem dnevu skozi vasi ter jih drži kot talce v zapovru, kjer čakajo, da se naša počasna vlada zgane in kaj ukrene. To je poglavje, ki res zasluži napis »Wildwest« in o katerem še dolgo nismo izpregovorili zadnje besede. Nismo pričakovali, da najdeta resnica in pravica kdaj zagovornika v tem listu, a da pa napada in grdi naše državljanov tam, kjer je molk od njegove strani najmanjše, kar smemo zahtevati, to pa presega vse dopustne meje.

Ni prvo pot, da razliva ta list svoj žol nad koroškimi Slovenci. S pozornostjo zasledujemo Korošci v Jugoslaviji pisanje tega lista o nas in o koroških razmerah. Dosledno stojimo na strani nemških močev, podaja docela lažne in spačene slike o položaju koroških Slovencev in se celo drzno sklicuje nanje v podkrepitev lastnih zahtev. Ni ene besede graje še nismo srečali v tem listu nad številnimi, zanesljivo ugotovljenimi nasilstvi nad koroškimi Slovenci, niti ene besede v prilog njih najprimitivnejših narodnih pravic, ki se jim danes kratijo. Seve, čuditi se temu nimamo povoda, kajti opraviti imamo z eno in isto žlahto, nemštvo in enim in istim — tam in tu.

Ze zdavnaj smo izgubili upanje, da bi se našli med Nemci te generacije močje, ki bi imeli moralni pogum, da ne bi zvrčali vse krivde na druge, da bi bili resnici do dna in jo priznali vsaj pred samim seboj, če že ne pred svetom. In baš ta greh, ta zakrnjenost v duši jih tepe in jih bo tepla bolj kot vsi njih nasprotniki. Kar dela sedanje nemštvo, ali vsaj njih voditelje tako odvrtno, to je komponenta treh svojstev: samozavestvanost, vladaželjnost in neiskrenost. Ne more to biti bistvo nemštva, ki

Je dalo svetu nedvomno kulturnih vrednot nemišljive vrednosti, a je to značilna poteza onega nemštva, ki stoji danes v ospredju in si prisvaja vsepovsod vodstvo in kaj žalostno je dejstvo, da ga ni odločnega moča med njimi, ki bi imel pogum se zoperstaviti temu duhu masilnosti in nelskrenosti. Tudi drugod se dogajajo nacionalna nasilstva, a povsod se najdejo vsaj posamezni pogumni možje, ki se temu uprejo. Med koroškimi Nemci takega moča ni. Več kot abotno je primerjati položaj koroških Slovencev s položajem nemštva v Sloveniji. Kar imajo Nemci pri nas, jim je bilo dano prostovoljno, brez kakerega pritiska, tiste drobtine svoboščine — skoro manj kot nič — ki jih uživajo koroški Slovenci, pa jim dovoljujejo Nemci samo pod pritiskom od zunaj in še tu je navadno tako, da kar desnica da, levica zopet jemlje, tako da jim manjkajo danes kratkoročno vsi pogoji za svobodno narodno življenje. (Mogoče, da se na jesen otvori ena privatna slovenska šola, mogoče tudi ne.) Ni ga danes koroškega Nemca, ki bi priznaval Slovence kot narodu sploh eksistenco pravico in vsa politika deluje na čim hitrejšo raznarodovanje slovenskega življa. Zato se človeku do dna duše gabi hinavščina, ki govori o potrebi mirnega sožitja med obema narodoma, ki izigrava koroški patriotizem v svoje zavratne namene, v seču pa goji globoko mržnjo do vsega, kar je slovensko. Ta hinavščina, to moralno dvoživkarstvo, je bistvena poteza političnih, duševnih, literarnih zastopnikov tega nemštva, kakor so Wutte, Perkonig, Schumy e tutti quanti.

In nemštvo, ki se zbira okoli »C. Z.«, je kri od tiste krvi, je moralno gnilo kot ono. Vaši Schaueri so mogoče dobri diplomati in politiki, zato se izogibljujejo danes one odurne pisave v svojem listu, ki je bila svojčas značilna zanj, a v jedru so ostali to isti ljudje, kot so bili pred prevratom. Če se delajo Slovencev na videz pravične, ali nam celo napravijo kak poklon, storijo to, da se potem tem lažje bijejo na prsi, češ zasluga nemštva je, da ste danes tam, kjer ste. Nikdar še niso ti ljudje pokazali resnega razumevanja in zanimanja za to, kar smo Slovenci iz sebe vstvarili samobitnega, kar je res naše in trajne vrednosti. Zaman bi prelistal v ta namen vse letniške »C. Z.« Zanje slovenska kultura ne eksistira. Naš napredek jih ne veseli, ampak navdaja z zavistjo. Ni jim za to, da bi pridobili simpatije poštenih Slovencev, renegatstvo poveljujejo in s tem sami sebe moralno obsojajo. Jezi jih, da mi njih vsiljivega kulturtragerstva ne priznavamo, a ne pomislijo, da je baš to vsiljivo samohvalisanje, to večno oponašanje doždevnih dobrot, ki smo jih baje od njih sprejeli, zaradi česar je resnemu Slovincu težko, da je kljub temu pravičen napram Nemcem.

Usoda danes nemštvo tepe, da se zviša v bolestinah krčih in ne ve izhoda iz kaosa, v katerega se pogreza, a videti je, da je ni druge poti kot pot trpljenja, da pride do samospoznavanja in strezjenja, do duhovne regeneracije, da postane pot prosta boljšim elementom, nevi generaciji. Tudi naše nemštvo je v jedru starikavo, bolno, obsojeno, da v njemu lastnimi metodami izvrši svoj neizogibni harakiri in napravi mesto drugemu, boljšemu.

S tem nemštvom ne bomo skupaj gradili stavbe lepše bodočnosti, od njega nič ne pričakujemo, pustili bi ga pri miru, ako nas ne bi iztivalo. Sramotiti pa se mi na osvobojenih tleh ne pustimo, dovolj je trpljenja in ponižanja, ki ga morajo pretrpeti naši rojaki preko meje. Tudi brez nasilnih metod bomo znali poskrbeti krepak odgovor klevetnikom našega naroda. Dovolj imamo gradiva, da te vrste nemštva od moralne strani razkrinkamo, analiziramo in postavimo v pravo luč.

Politične vesti.

Prebivalstvo Reke proti italijanskim nasiljem. Te dni so reški prebivalci poslali v Rim prošnjo, v kateri zahtevajo, da Italija v interesu gospodarskega blagostanja Reke in v imenu kulture preneha z nasilji na Reki in izvrši racionalno pogodbo od 12. nov. 1920. Prošnja so podpisali mnogi ugledni reški meščani, ki zastopajo vse družabne sloje. Sporočajo, da vlada na Reki brez-

pravje in beda vsled štiriletnega nezakonitega vladanja. Bande zločincev, ki jih trpi italijanska vlada, so oropale reško prebivalstvo vsega, kar je za življenje potrebno. Trgovina je uničena. Rodbine so ostrumašile. Krog 90 odstotkov trgovcev je insolventnih. Propadanje Reke so ugotovili vsi inozemski objektivni novinarji. Po samovolji italijanskih oficirjev je uničena tudi svoboda govora. Pravi zastopniki naroda so pregnani. Nasprotno pa je na Reki krog 10.000 italijanskih državljanov, ki so povečini zločinski elementi brez posla. Te bande na Reki ubijajo, ropajo in napadajo. Na tisoče reških močanov je ranjenih, 28 ubitih. Reka, ki je nekoč simpatizirala z Italijo, danes noče čuti o anksiji in zahteva samostojnost. Vsi poskusi, da bi se od Rečanov izsilile manifestacije za aneksijo, so se izjalovili. Rečani združijo pod strahovlado, kakoršne ne pomni tisočletna zgodovina Reke. Reka ne zahteva od Italije ne denarja, ne kruha, ne vode, ampak samo svobodo, to je, da jo Italija pusti na miru. Reka lahko živi s svojimi lastnimi sredstvi. Z lirami, ki so prišle iz Rima, so bile plačane samo roparske bande. Koncem prošnje izjavljajo Rečani, da bo svoboda in neodvisnost Reke jamstvo in sredstvo za razvoj one zunanje politike, ki bo utrdila prijateljske odnose in sodelovanje med Italijani in Jugoslovani. Prošnja je bila poslana italijanskemu parlamentu, vladi, politikom, društvom in časopisom.

Incident na Triglavu. Italijansko junaštvo. Dne 25. julija so tri stotnje laških alpincev prilezle na vrh Triglava in ga »zasedle v imenu Italije«. Ko so na alpinci slišali, da prihaja na Triglav oddelek naše vojske, so jo junaško odkurili. Taki bedasti incidenti so posledica dejstva, da še dozdaj ni razglašeno, kje pravzaprav teče provizorična meja na Triglavu. Lahki pravijo, da na vrhu, mi pa, da 20 m pod vrhom. V interesu miru in zlasti turističnega prometa je, da se to oficijelno ugotovi.

Provokacija sofijske vlade. Za 5. avg. je sklican zbor ilindanske organizacije v prslavo 20-letnice ilindanskega ustanka. Naša vlada smatra to prslavo ilindanske organizacije pod okriljem vlade Cankova za provokacijo, ker je v nasprotju z duhom proklamacije vlade G. Cankova, obenem pa je naperjena proti niškemu sporazumu, ki ga je sklenil g. Stambolijski z našo vlado.

Ministri pod obtožbo. Preiskava proti ministrom bivšega bolgarskega kabineta g. Stambolijskega je končana. Spisi so oddani državnemu pravdnistvu. Ta je obiskal obtožene ministre, da se informira, kako se z njimi postopa in če imajo kake pritožbe.

Novo volitve na Irskem se vrše koncem tega meseca. Kandidiral bo tudi vodja irskih revolucionarjev de Valera.

Dnevna kronika.

Kraljevski dvor v Sarajevu. Minisrski svet je na eni svojih zadnjih sej sklenil preurediti sedanji sarajevski hotel »Ercegnovic« v kraljevski dvor, da se tako omogoči daljše posete kraljevske hiše v Sarajevu in da se tudi sarajevsko in bosansko ljudstvo seznanj s svojim kraljem in kraljico.

Hanaovsko divjaštvo v Zagrebu. Kako opasno je biti iskren Jugosloven in patriot v Zagrebu in kako je tam poskrbljeno za javno varnost onih meščanov, ki ne trobijo v Radičev rog, dokazuje najbolj dogodek od prošle sobote. Dragotin Rajzner je bil spočetka član Hanao, je pa potem, ker se ni strinjal z njenim protidržavnim delom, prestopil v Orjuno. To so mu Hanaovci tako zamerali, da so ga sklenili ubiti. Nekega večera so oddali, ko se je vračal domov, nanj iz zasede več strelcev, ga pa niso zadeli; nekaj dni pozneje je na Vrazovem šetališču nek Hanaovec oddal zopet nanj strel iz samokresa in to samo na razdaljo 1 metra, pa ga zopet ni zadel. Tretja atentat so poizkusili sedaj v soboto ponoči; prišli so pred stanovanje omenjenega Rajznerja ter oddali skozi okna v sobo, kjer je spala Rajznerjeva družina, 18 strelcev, ki pa k sreči tudiniso nikogar zadeli. Vsi ti atentati so se izvršili tako, da policija ni nobenega napadalca prijela ali izsledila. Ta divjaštva pa jasno dokazujejo, kdo je lopvska banda in kaj pomeni biti v Zagrebu zvest narodnemu edinstvu in državi.

Opuščenje Pohorja. K notici pod tem naslovom smo prejeli: Pohorje, katero šteje po svojih obsežnih gozdovih med največje in najdragocenejše zakladnice našega naroda, je ohranilo ta značaj do danes ter ga tudi v bodoče ne bode spremenilo, ker vsakemu poznavalecu našega Pohorja je znan konservativni gozdno-gospodarski značaj njegovega prebivalstva. Najdejo se tudi tu izjeme, radi katerih se pa še ne more govoriti o opustošenju. Lesna trgovina na Pohorju je z malimi izjemami v rokah domačinov, okoliških posestnikov in lesnih industrijalcev, posebno v delu, katerega pozna pisec gorenjega članka. Ostanki pragozdov na Pohorju so izginili v preteklem stoletju za časa obratovanja steklaren. Značaj pragozda kaže se majhen oddelek pri Šumiku, kateri se bode v oziru na varstvo prirodnih krasot ohranil tudi v prihodnje v tej obliki. Sicer pa vzgoja pragozda, katere si želi na Pohorju pisec članka v »Slov. Narodu« z dne 28. jul. t. l., nikakor ni vzor urejenega gozdnega gospodarstva, še manj pa lastnika gozda in napredka na narodno-gospodarskem polju. Obstoječi morajo torej pri najbolje oskrbovanem posestvu začasno goljave, katere se pa spramitnajo tekom let (večkrat je pa treba za to tudi celoga desetletja!) v lepe, mlade in plemenitejše šume. Posebno v bližini Maribora se pretvarjajo sedanji največrški bukovi gozdi v četinate visoke gozde. Ni se pa bati, da bi vsled te več ali manj redne sečnje na pohorskem gozdu nastale sedaj ali v bodočnosti »shude ure« za Maribor, nasprotno gotovo je, da išče in najde njegovo prebivalstvo pri vsakem poletu v osvežujoče okrilje pohorskih gozdov popolno zadoščenje in ga bode našlo tudi v bodočnosti. Pričimni se, da je pisec tega članka sličen neutemeljen članek obelodanil v »Slovenec« z dne 11. aprila 1919 o opustošenju gozdov »Pri treh ribnikih« pri Mariboru. Vsekakor bi bilo v splošnem interesu dobro, da se razširjanje neosnovanih pisarij v bodoče prepreči.

Revizija denarnih zavodov. Kakor se poroča, bo ministarstvo za trgovino in industrijo odredilo posebno komisijo, ki bo početkom prihodnjega meseca podvzela revizijo vseh denarnih zavodov v državi glede pravilnosti njih delovanja po predpisanih pravilnikih.

Bela Linder v Osijeku. V ponedeljek se je mudil v Osijeku bivši madžarski vojni minister za časa Karolyjeve vlade. Bela Linder ter obdržal konferenco z madžarskimi emigranti.

Pečrtvovalnost naših ameriških rojakov. Centrala jugoslovenske narodne odbrane v Antofogasti v Južni Ameriki je poslala Jadranski Straži v Splitu 16 tisoč 595 Din. za prvo ladjo.

Prvo grozdje v Šibeniku, ki je prišlo te dni na trg, stane kg 10—12 Din.

Kongres pravoslavne duhovščine v Skoplju. Letos v septembru se vrši v Skoplju velik kongres pravoslavne duhovščine iz naše kraljevine, na katerem se bo razpravljalo o organizaciji srbske pravoslavne cerkve in njenem učencu do države, o organizaciji pravoslavne duhovščine in zaščiti stanovskih interesov ter o organizaciji pastirske službe in uplivanju cerkve na ljudstvo.

Aretacija komunista v Zagrebu. Zagrebška policija je aretirala urednika komunistične »Borbe«, Gjuro Cvijića, katerega je že več časa iskala radi protidržavnega govora, katerega je ime: na prslavi 1. maja v zagrebškem Maksimircu. Koliko protidržavnih govorov so imeli že Radič in razni drugi separatisti, pa še nobeden ni bil radi tega aretiran. Naše oblasti love pač male ribice, puščajo pa some.

Rekord aratacij je dosegla zagrebška policija v torek. Tega dne je aretirala radi raznih deliktov nič manj kakor 53 čseb.

Makedonstvujušči nameravajo napasti Bosiljgrad. Po revoluciji v Bolgariji, ki je vrgla Stambolijskega in njegovo vlado, je pribežalo mnogo pristavšev prejšnjega režima pred preganjalci v naše državo; največ se jih je nastanilo v Bosiljgradu. Ti ubežniki pa so na poti makedonstvujuščim, ki so sedaj sklicili, da jih je treba pobiti. Pod predsedstvom Todora Aleksandrova so izdelali načrt, po katerem bi te dni močna četa komitašev, preoblečena v civilno opravo, prekorčila našo mejo ter napadla Bosiljgrad ter pobila bolgarske ha-

gance. Za to namero, katero je namerno vaita finansirati oficijelna bolgarska vlada, pa so še pravočasno izvedele naše oblasti ter ukrenile vse potrebne, da bodo komitaši, če res pridejo, dostojno sprejeti. Ta namera pa je zopet nov dokaz, kako »miroljubna« in »prijateljska« je napram nam sedanja Cankova vlada.

Koliko se v Splitu popije v enem letu. Prošlega leta je uvozil Split 19.800 hl vina, ker pa je treba prišteti k temu še pridelek Splitčanov samih in uvoz v manjših partijah za domačo porabo, je popil Split lansko leto skupno 23 tisoč hl vina ter dalje 11.750 litrov likerja in 1024 l dezertnih vin, dočim o pivu manjkajo natančni podatki. Državna trošarina za vse te pijače je znašala 779.687,51 Din, dočim je občinska, ki tu ni všteta, znašala tudi znatno svoto.

Drage mačke. Ruska sovjetska vlada išče mačke, katere bi polovile poljske miši, ki so se v Rusiji strahno razmnožile ter plačujo za vsako 40 do 50 milijonov rubljev.

Zidje zapuščajo Palestino. Naseljevanje židov v Palestini doživlja polno. Zidje, ki so se izselili iz Evrope v Palestino, so nezadovoljni in jo trumoma zapuščajo. Vzrok je v glavnem to, da se medsebojno ne morejo tako odirati — kakor odirajo druge ljudi, med katerimi žive v Evropi. Tudi razne drevesne zajedalke ne morejo živeti na golih tleh.

Seine k. und k. Hohheit der Durchlauchtigste Herr Präsident Radič. Osijski »Jug« prinaša sledečo vest: »Najboljše so zadnje dni mnogo pisali o tem kako živi Radič v palači vojnega botarja Prpiča, ki je bila poprej last avstrijskega nadvojvode Leopolda Salvatorja. Vsi poznavaleci razmer pravijo, da je uslužbenstvo, red in sploh vse v hiši še istotako kakor je bilo pod nadvojevdo in to do komičnih detajlov. Tako na pr. še vedno v navadi stari običaj, da se ob 7. uri zvečer, točno na sekundo prižgo vse električne luči v palači. Ko se je te dni nek tujeec informiral pri starem hišniku, ki je bil v tej službi še pod nadvojvodo, kdo stanuje v tej palači, mu je ta odgovoril: »Seine k. und k. Hohheit der Durchlauchtigste Herr Präsident Radič!«

Skandalozni nastop italijanskega prestolonaslednika v Dalmaciji. Ko se je te dni mudil italijanski prestolonaslednik v Zadru, so tamošnji Italijanci napravili spreved po mestu, v katerem se je neprestano vzklikalo: »Doli z Jugoslavijo!« Tudi se je udeležil kongresa »Lege nazionale«, katere program je popolno gospodarstvo Italije nad Jadranskom. Obiskal je tudi društva in organizacije, ki so med vojno delovale proti Hrvatim in Srbom.

Razpisane zdravniške službe. Razpisano je mesto zdravnika-šefa zdravniške hiše za invalide na Golniku, dalje mestni okrožnih zdravnikov v Poljskanju in Gornjem Gradu.

Nova eksplozija v Bitolju. Iz Bitolja poročajo, da je tam 31. julija nastala nova eksplozija v skladišču municije. Eksplozija ni bila velika, vendar je vzbudila med meščanstvom precej strahu.

Iz Zagreba izgnan profesor Slavica. Zagrebški profesor Franjo Slavica je zadnji čas izdajal list »H. vatska svijest«, v katerem je pozival Hrvate, naj se oborožujejo za borbo s Srbi. Med raznimi ljudmi je list vzbujal samo smeh. Policija je sedaj izgnala Slavica iz Zagreba.

Židovska bolnica. V Sobotici otvorijo 15. avg. prvo židovsko bolnico v Jugoslaviji. Imenovana je po prejšnjem rabincu dr. Singerju. Za enkrat je urprijena za 45 bolnikov.

Razmejitvena dela med Jugoslovani in Rumunji so te dni uspešno končana. Trajala so čez leto dni. Večkrat so bila radi difference prekinjena. Šlo je zlasti za mejo ob Neri. Sedaj so končno nasprotja izglajena in protokoli podpisani.

Konkurz v Sloveniji. V prvi polovici leta 1923 je bilo v Sloveniji 5 konkurzov in 22 prisilnih poravnay.

Stara ciganka. V bolnici v Slavicu ru leži ciganka, ki je stara 107 let. Do zadnjega časa je delala kot opekarniška delavka. Pri sprjzemu v bolnico je izjavila, da ni bila nikdar bolna. Tudi krat čuti samo slabost v nogah.

Mariborske vesti.

Maribor, 2. avgusta 1928.

m Zadnja pot ruskega emigranta.
Včeraj ob pol 18. uri so izročili materi zemlji telesne ostanke bivšega gardnega kapelnika, podpolkovnika Valentina Nikolajeviča Cibulevskega. Njegovo truplo je čakalo pogreba v mrtvašnici na Pobrežju. Prijatelji in znanci so zasulirali s šopki vrtnic in drugega cvetja. Na stenah je viselo šest krasnih vencev. Velik venec so poklonili svojemu ruskemu tovarišu mariborski glasbeniki, potem ruski begunci in par drugih častilcev njegovega spomina. Ob 17. uri se je zbralo pred mrtvašnico lepo število občinstva. Pokojnika so spremili na zadnji poti tukajšnji glasbeniki, gledališki krogi, dalje predstavitelji oblasti in društev ter mnogo uglednih gospodov in dam. Častno zastopani so bili ruski emigrantje. Po opelu pred mrtvašnico, ki ga je opravil ruski duhovnik, je moški zbor »Glasbene Maticice« in »Drave« zapel pod vodstvom g. Premrua ginljivo žalostinko »Vigred se povrne«. Nato so pihala vojaške godbe zaigrala zadnja pesem mrtvemu kapelniku, ki je tolikokrat stal pred orkestri in dirigiral vesele humoreske in mogočne simfonije. Med potjo do groba je igral orkester »Drave«. Pred odprtimi grobom se je pevski zbor poslovil z »Blagor mu« in slednjič je zaigrala še vojaška godba. Tako je ruski emigrant našel pokoj v bratski jugoslovanski zemlji. Vječnaja mu pamjat!

m Jadranska straža. Člane za širujočo se podružnico in naročnike rojve »Jadranske straže« sprejema poverjenik »Jadranske straže« vsak dan razen sobote in nedelje od 17. do 19. (5.-7.) ure v Marijini ulici št. 10., II. nadstropje desno.

m Veselica požarne brambe dne 12. t. m. Že sedaj vlada za to veselico veliko zanimanje ter se da sklepati iz tega, da so vse veselice, prirejane po požarni brambi, nudile obiskovalcem nepričakovana iznenadenja. Ta veselica pa bo dosogla vrhunec ter se ne da primerjati z nobeno izmed že prirejenih. Samo nekaj dam se še prosi, da bi se posvetile sodelovanju (prijave se sprejemajo v nedeljo dne 5. avgusta t. l. od 10. do pol 11. ure v pisarni požarne brambe na Korški cesti), nakar je veselčni program popolnoma dovršen in so predela za to prireditev zaključena.

m Na mesto venca svojemu umrlemu članu g. majorju v p. Jerneju Ankrstu je Kreditna in stavna zadruga »Mojmir« v svoji žalni seji dne 1. avgusta nabrala fond za »Dom ubogih« 460 Din. Zbirka se še nadaljuje.

m Pevski odsek »Svobode« nam z ozirom na našo notico: »Kako pojmujemo naši socialisti internacionalno«, poroča, da ni napravil nikakega izleta na Falo in pri omenjeni veselici na Fali ni sodeloval z nobenim svojih članov in da s to prireditvijo ni bil pevski odsek »Svobode« in kulturno društvo »Svoboda« yobče v nikaki zvezi.

m Dar Protituberkulozni ligi. Mesto venca na grob pokojnega člana je daroval Češki klub v Mariboru za Protituberkulozno ligo 100 Din. Iskrena hvala. Posnemajte!

m Tatvine. Dne 31. julija ob 4. uri zjutraj je bil z verande kavarne »Jadrana« ukraden plačilnemu natakarkju Jošku Uherniku nahrbtnik s sledečo vsebino: roza korale, zlata verižica, daljnogled, moška obleka, modne hlače s pasom, kolesarska sesalka, bela bluzja, srajce št 54, nogavice in jedilno orodje iz nikla. Pred nakupom teh predmetov se svari. Kdor izsledí tatu ali ukradene predmete, dobi lepo nagrado.

m Nesreča pri delu. V parni žagi N. Obran v Tattenbachovi ulici zaposlen delavec Ivan Peteline je bil včeraj zaposlen pri žaganju drv na cirkularni žagi. Pri tem je prišel z roko v žago, ki mu je odrezala tri prste na levi roki. Rešilni oddelk mu je prožil prvo pomoč, nakar se je ponesrečenec podal v domačo oskrbo.

m Nočni metuljčki so začeli siliti iz drugih mest v Maribor, zlasti iz Zagreba, kjer jim policija strogo stopa na prste. Včeraj je naša policija zaprla tri take priseljene prostitutke, ki bodo po prestaji kazni odromale v pristojne občine.

m Kavarna v mestnem parku. Dnevni koncert od 17. do 19. ure in od pol 20. do 24. ure. Sladoled in domače pecivo.
— Hočeš, nočeš, moraš uvideti, da so »Pekate« cenejše od drugih testenin, ker se zelo nakuhajo in se jih manj potrebuje.

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru

zdržena z vinarsko, vrtnarsko, umetniško in gradbeno razstavo.

(Od 15. do 26. avgusta 1928.)

Vsem razstavljalcem v vednost!
Blago, namenjeno za razstavo, mora biti najkasneje do 13. avgusta v Mariboru na razstavišču. Za to skrbite, da blago pravočasno odpošljete. Opozorjamo, da je za prevoz razstavnega blaga dovoljen 50% popust na vseh progah naše države. Vsaka pošiljatev mora biti naslovljena na »Industrijsko-obrtno vzorčno izložbo v Mariboru« ter nositi opazko: razstavno blago za Industrijsko-obrtno vzorčno izložbo v Mariboru. Tovornina se plača pri prevozu v Maribor brez popusta, zato pa se blago po razstavi brezplačno odpremi nazaj. Vsak razstavljalce si naj v to svrhu pridrži tovrni list, ki mu služi potem kot izkaz za brezplačni prevoz nazaj. Vse po železnici poslano blago prevzame v Mariboru spedijska tvrdka »Balkan« in ga prepelje na razstavni prostor. Posebne želje glede prevoza naj se sporoče pravočasno omenjeni tvrdki. Dodeljeni prostor na razstavišču je popolnoma prazen in si ga mora vsak razstavljalce sam urediti. Razstavni odbor je za ta dela imenoval oficijelne rokodelce, ki bodo v tem času stalno na razstavišču na razpologo. Vse stojnice morajo biti najkasneje dne 14. avgusta ob 18. uri popolnoma urejene. Vsi razstavljalci se pozivajo, da se točno ravnaajo po doposlanih navodilih.

Oficijelna dela na razstavi. V svrhu enotne izvedbe je pooblastila uprava razstave za izvršitev na razstavi potrebnih del sledeče tvrdke: mizarska dela Joža Volčič, Slovenska ulica 36 in Rudolf Kompara, Maribor, Mejna ulica 6; slikarska dela: Franjo Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2 in Franjo Horvat Maribor, Slovenska ulica 10; dekoracije in tapetništvo: Ferdo Kuhar, Maribor, Slovenska ulica 12 in Blaž Jagodič, Maribor, Rotovski trg; okrašenja in rastline tvrdka »Vrt« Džamonja in drugovi, Maribor, Čopova ulica in tvrdka Ivan Jemec, Maribor, Razlagova ulica. Spedijska tvrdka »Balkan« d. d. za mednarodne transporte, podružnica Maribor, Aleksandrova cesta 35.

Legitimacije za polovično vožnjo se dobe pri vseh denarnih zavodih in obrtniških društvih in zadrugah ter stanejo skupno z vstopnino 20 Din. Legitimacije veljajo ob enem kot permanentne vstopnice. Kjer ni prodajalcev legitimacij, priporočamo, da si jih naroče skupno pri upravi razstave v Mariboru, Cankarjeva ulica 5.

Kino na razstavi. Za časa razstave bo na veseličnem prostoru urejen kino, ki bo brezplačno predvajal razne gospodarske filme o naši industriji in obrti, poleg tega pa tudi kaj veselega. Ne dvomimo, da bo ta kino velika privlačna točka med drugimi zanimivostmi na razstavi.

Vsa pojasnila glede razstave daje edino pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Cankarjeva ulica, tel. št. 325, kamor naj se blagovoljivo obrniti vsi zainteresenti.

Celjske vesti.

Grozen samomor v Celju. V torek, dne 31. julija okoli pol 18. ure se je zgodil v Celju tragičen slučaj samomora. V Gledališki ulici št. 9 stanuje rodbina železniškega delavca Delakorde v lepih in urejenih razmerah. Njegova 35-letna žena Marija je pa zadnji čas bolela na neozdravljivi bolezni, vsled česar je bila čisto obupana. V tem stanju je vzela kuhinjski nož ter si narezala vrat. Med tem ko je šel mož po zdravnika, je naglala svojo desetletno hčerko iz sobe, zaklenila vrata in si prečezala z britjivo vrat. Kmalu po groznem činu je izkravala. Dan pred strašno smrtjo se je spovedala ter pravila sosedinjam, da mora

umreti, ker se pregreši sicer proti sakramentu sv. spovedi. Očividno se ji je vsled hipohondrije zbledlo.

Iz celjskega gospodarskega življenja. Hotel pri Belem volu, ki je sedaj na zunanaj lepo renoviran, je prevzela bivša restavraterka Nar. doma gđ. F. Lebič. — Trgovec g. K. Pajk si je postavil na zemljišču Lastnega doma novo tovarno za platno.

Objave.

§ I. Mariborski bioskop. Ravnateljstvo nam sporoča, da se bo radi nastalih ovir minuli pondeljek predvajal film »Inge Kraft« še v četrtek, radi česar pride senzacijski film »Goljat Armstronge« na vrsto še le v petek. »Inge Kraft« je pretresljiva zgodba mlade dame, ki ji je neizprosna roka usode udar za udarcem uničevala srečo in ki je našla mir še le v grobu za samostanskim ozidjem.

§ Mestni kino. »Žena in svet«, krasna filmska drama v 6 činih, v glavni vlogi Alma Rubens, Montagu Love in Gaston Glass.

§ Klub kolesarjev in motociklistov »Perun« v Mariboru priredi v nedeljo dne 5. tm. izlet na prog. Maribor-Selnica-čez Dravo, Ruše-Pekre-Radvanje. Odhod ob 1. uri popoldne od hotela pri »Zamorcu«. Izlet je za vse člane kluba obvezen. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na prihodnjo nedeljo to je 12. avgusta.

Sokolstvo.

Murski Sokol v Ljutomeru.

Na nedeljski slavnosti v Ljutomeru bodo polnoštevilo zastopani bratje Hrvat iz Varaždina. Društvi v Ljutomeru in Varaždinu sta pred vojno tako vzajemno sodelovali, se tako sokolsko bratstvo podpirali druga drugo, da tudi sedaj, ko obe društvi slavita svojo dvajsetletnico niso in ne moreta ostati drugo brez drugega. Težki so sedaj časi za društvo v Varaždinu, saj je zgubilo 4/5 svojih članov, vendar pa se je prijavi v Ljutomer 57 udeležencev, med temi nad 40 telovadečih. Tu se bo zopet obnovila prijateljska zabava med obema društvoma. Društvo v Varaždinu je prijavi lo svojo udeležbo s sledečim dopisom, ki jasno izraža odnošaje med obema društvoma:

»Vaše ljubezno in bratsko pismo prebrali smo s ganućem i velikom radostjo. Sjetili ste nas onih žalostnih, ali i onih tako svetlih, tako časnih i mlh uspešen! Hvala Vam, bračo i sestre dičnega ljutomerskega Sokola!

I mi smo tu, kako da nebudemo — za to, da se one stare veze uzdrže, a naše bratstvo da još više dodje da vidnih izrašaja.

Jednom ste nam zgodili, več je to me davno, rekli: Vaša je bol naša bol, i Vaša radost — naša radost, i Vi ste naši, a mi smo Vaši!

A tako je i bilo, i tako mora da i ostane navjeka! I zato, dakako, da čemo doći na Vašu lijepu proslavu, no i ako ne u onom broju, u kojem bi htjeli — ali, doći čemo! Stojimo pred župskim altom, okruženi smo neprijateljima, pa naše snage okupljene na sve strane napornim poslovima, tako da će nas doći tek jedan dio, kako Vam pod »Prijavnica« detaljno javljamo.

No već sada, i ako će Vam naše čestitke usmeno biti upravljene, nemožemo da propustimo ovu zgodu, povodom Vašeg bratskog poziva, a da Vam već sada iskreno in bratski ne čestitamo Vašu sokolsku slavu, koja je i naša slava, kao što bi i Vaša žalost bila — naša žalost.

Zelimo, da ljutomerski Sokol vada tako časno i postojano diže stijeg Sokolske ideje, kao što je to punih dvadeset ljeta činio. Zelimo mu, da se visoko nadviše nad lijepe Slovenske gorice i posokoli i onu slovenačku braću, koja se još ne nalaze u njegovom gnjezdu. Neka so mu svijetli i slavni putovi, kojimaga poći, kao što mu je časna i lijepa prošlost!

U to ime do skorog videnja, te Vam kličemo naš iskreni, bratski i sokolski »Zdravo!«

Pričakujemo tudi od drugih bratskih društev, da poletu, če ne polnoštevilo vsaj v zastopstvu v Ljutomer in tako pripomorejo k uspehu. — Na svidenja. Zdravo! Odbor.

— Tujski promet v Splitu. V prvi polovici leta 1928 je obiskalo Split 14.215 tujcev, med temi 13.085 iz naše države, 586 Čehov, 19 Poljakov, 19 Rumunov, 3 Bolgara, 302 Avstrijca, 33 Madžarov, 632 Italijanov, 28 Francozov, 74 Rusov in 36 Angležev.

— Velika špijunska organizacija v Strumici. V Strumici so odkrili veliko vojnusko organizacijo. Med aretiranci je tudi uradnik tamojnje finančne uprave Andro Ilijević. Izgleda, da je bil šef organizacije in da je dobival od bolgarskih komitov velike svote. Organizacija je dostavljala komitom razne važne podatke o razmeščenju naše vojske. Po preiskavi je ugotovljeno, da so vojniki sodelovali pri raznih ubojih in vlcimih.

— Posledica neumne šale. Neki angl. pomorski častnik se je nedavno stavil s tovarišem, da bo poljubil prvo damo, ki jo sreča v pristanišču. Res je, prišedši v luko, srečal damo, so objel in poljubil. Mož dame pa je udaril častnika s tako silo, da je mrtev obležal. Mož je bil oproščen, ker je branil svojo in čast svoje soproge.

— Umesten predlog. G. Miloš Štibler predlaga v »Jutru«, naj bi Zadruga Zveza v Celju, ki obhaja letos svojo 40. letnico, s pomočjo posojilnice odkrila spominsko ploščo ustanoviteljema slovenskega zadrugištva Mihaelu in dr. Josipu Vošnjaku na rojni hiši v Šoštanju.

— Centralna kongresna pisarna UJU bo ob priliki kongresa UJU v Ljubljani stalno poslovala na južnem kolodvoru. Tam se bodo dobivale vse potrebne informacije. Na to posebno opozarjamo stranke, ki so oddale prenošila in ki bi želele kakih pojasnil. Do sobote se dobe pojasnila v pisarni poverj. UJU v Učiteljski tiskarni.

— Odkritje spominske plošče Davori- na Trstenjaku na Humu pri Mariboru — ki je bilo napovedano na 9. avgusta — je moralo zagrebško poverjenišvo UJU preložiti zaradi tehniških ovir in na izrecno željo občanov na drugo polovico septembra. Odkritje se bo izvršilo na najlaovesnejši način.

— Njeno Velikanstvo kraljica Marija je potom ministrstva za narodno zdravje pokonila svoto 10.000 Din. za vzdrževanje dveh učenk v šoli za sestre pri Zavodu za socijalno-higijensko zaščito dece v Ljubljani. Učenki, ki se bosta vzdrževali iz tega zneska, bodeta gojenki Njenega Velikanstva. Izbor se bo izvršil v sporazumu z društvom »Dečji in materinski dom kraljice Marije«. Natčej se bo razpisal, kakor hitro bodo prijave za šolo, ki so v žeku, dovolj napredovale.

Prošnje za starinske in umetniške predmete.

Zadnji mesec je priredilo mesto Varaždin jako lepo in izredno bogato razstavo starinskih in narodopisnih predmetov, ki jih je dalo za razstavo prirediteljem na razpologo varaždinsko meščanstvo. Jasno se je pokazalo, koliko kulturno-historično in narodopisno prevažnih spomenikov posedujejo zasebniki, a so ti predmeti za javnost in splošnost izgubljeni. Prepričani smo, da imajo ravnotako tudi Mariborčani in mariborski okoličani v svoji posesti mnogo, mnogo takih predmetov in se zato obracamo na nje s prošnjo, da jih posodijo Muzejskemu društvu. V vsakem slučaju si lahko zavarujejo lastninsko pravico in dobe svoje predmete kadarkoli na zahtevo nazaj. Kdor pa bi ne mogel svojih dragocenosti trajno pogrešati, ta jih naj da na razpologo vsaj za dobo industrijsko-obrtno izložbe t. j. od 15. do 26. avgusta t. l., ko bo tisoč in tisoč tujcev prišlo v Maribor. V zadnjem slučaju bomo razstavili te predmete v posebni sobi z izrecno označbo, da so posojeni le za dobo razstave in čegava last so. — Po predmete bi prišel muzejski sluga, prošimo le, da jih prijavitve po dopisnici na naše društvo; osebno pa jih prevzamemo v nedeljo med 10. in 12. uro v muzeju. — Podpisano društvo pričakuje, da ni izdalo tega oklica zastonj; kar je možno v Varaždinu, mora uspeti tudi pri nas.

Za Muzejsko društvo v Mariboru: Dr. Kovačič Fr., društveni predsednik. Dr. P. Štrmšek, zastopnik Muzejskega društva v razstavnem odboru.

Mibel Zevaco:

KRALJEV TEKMEC.

(Nadaljevanje in konec romana: Markiza Pompadour.)

Poslovenila: Rosandra.

(Dalje.)

(34)

»Ah mi lahko daste svojo častno besedo, gospod policijski poveljnik. — Oprostite, da ponovno to izjavljam, ali — žalibog, pomagal sem tudi jaz pri ropu in pri moji duši.« — se je pesnik razvnel. — »ako bi bil jaz sokriv pri podlosti, da bi bil pomagal potisniti v kraljev objem ono punčko, katero sem zmeraj spoštoval in rad imel, — ne tega bi si ne mogel nikdar odpustiti.«

»Pri Bogu, — evo, to ti je poštenjak! — si je mislil Berryer, —

A glasno pa je pripomnil, — ves prevzet od očitnega ozlovoljenja, ki je govorilo iz Crebillonovega obnašanja:

»Pri moji veri, dam vam svojo častno besedo, da kralj ne vidi nikoli gospe d' Etioles, katere ni bila in ni tudi sedaj njegova ljubica.«

»Dobro, gospod, — verujem vam. — Pa dovolite mi še eno vprašanje in potem vas ne bom dalje nadlegoval.«

»Le povejte mi, kar želite, gospod, — je prijazno odgovoril Berryer, —

»Ako gospa d' Etioles ni pri kralju, ali mi veste povedati, kje je?«

»To mi pa ni znano. — Ako bi vedel, bi bila moja dolžnost, da vam povem, ker vas imam za resničnega poštenjaka.« — je odvrnil Berryer, ko je videl, da Crebillon neverno gleda. — »Ali hočem vam reči, kar si mislim. — In v dokaz tega, če vam ravno ne morem povedati, kje je gospa d' Etioles, vam lahko namignem osebo, ki bi najbrže vedela o tem kaj bolj obširno govoriti.«

»In kdo je to?«

»Gospod vitez d' Assas.«

»Vitez d' Assas?« — je Crebillon presenečeno ponovil. — »Kako naj vendar ta vitez ve nekaj, česar vi sami, gospod policijski poveljnik, ne veste. — Sicer pa poznam tega viteza.«

»Ej, to pa lahko vam, iz jednostavnega vzroka,« — je odvrnil z nasmehom Berryer, — »ker je vitez došel za gospo d' Etioles na cesto v Versailles in jo srečal v noči uplenitve. — Od tistega časa pa se ne ve za nobenega od obeh, kje sta. Radi tega se mi zdi, da vam napravim uslugo, če vam omenim viteza, — v resnici pa vam s tem čisto nič ne pomagam, ker vitez d' Assas, kakor tudi gospa d' Etioles sta izginila, kot da bi se bila vdrla v zemljo.«

»Izginila — — istočasno — — skupno. Tedaj pa morda — — Ivana in vitez — —

»Zlomka vendar,« — je pripomnil sedaj Berryer še vedno smehljajoče, — »gospa d' Etioles nima niti dvajset let, — vitez pa le malo več, — eden dospe drugega in obadva izgineta — — Zaključite sedaj vi to uganko!«

»Pravzaprav,« — je glasno pomislil Crebillon, — »dosti ljubše bi mi že bilo, — Vidite,« — je začel potem razlagati vprašajočemu pogledu Berryerja. — »Jaz sem bil kraljeva ljubimka. — Ne ravno radi nje, kajti revica je popolnoma prosta v svojih mislih, dejanjih in željah, — ali da bi bil jaz morebiti sokriv na tem — to me je togotilo. — Sedaj lahko razumete, ker jaz pri vsem tem nimam nobene krivde, torej lahko gospa d' Etioles pač stori in dela, kar sama hoče, — naj me hudič vzame, če se bom še kaj brigal za to zadevo.«

S tem se je Crebillon poslovil od Berryerja, ki je sam pri sebi mislil:

»Le išči d' Assas, le išči ga, ko ga dobiš, mi boš že prišel povedati!«

In kakor d' Etioles, misleč na dobrovoljeni obraz pijančka in njegovo neelegantno obnašanje, je skoro glasno znil:

»Kam za zlomka se vendar spravi poštenjak!«

IX.

Pijančeve sanje.

Medtem ko se je Crebillon razgovarjal s Poissonom previdno ostal v sobi, kjer sva ga pustili. Udobno se je raztegnil in zleknil v naslonjaču, ves razburjen od množice izpraznjenih kupic. — Manj prebrisan kot Crebillon ni vedel o pravem času vstaviti se, pa ga je zmeraj preveč in preveč potegnil.

Neka čudna fiksna ideja se ga je polastila; ker je bil že v treznem stanju bolj zabit, je bila ta ideja v pijanosti toliko bolj vsiljiva.

Lahko bi ga slišali, kako je sam s seboj godrnjal.

»Ne pojdem nikamor, ne, — ne bom pil več kot jedno botliko vina, — ne jal s policijskim poveljnikom, je Noe bom pa ne bom. — Obljubil sem to!«

To je bila fiksna ideja, fiksna ideja pravega pijanca, ki je slednjič prepodila in uničila vse druge misli in skrbi.

Na mizi so bile ostale še štiri steklenice.

Že dokaj časa je preteklo, odkar je odšel Crebillon, — in že dokaj časa je preteklo, odkar je Noe izpraznil prvo steklenico — — odkar je bil Noe žejen.

Pa se je vendar še ustavljal skušnjavi.

Ta njegova stanovitnost je res trajala že precej časa, ko se mu kar mahoma razjasni obraz in ves vesel je popravil svojo idejo:

»Ne bom pil več kot eno steklenko vina naenkrat.«

Ves srečen, da je spravil v soglasje svojo željo in svojo obljubo, je ponavljal:

»Evo na enkrat, vsakrat eno. — In ker ne bom pil več kot jedno vsakokrat, držim svojo obljubo. — Jaz lahko pijem, kolikor hočem, le da ne izpijem več kot jedno steklenico vsakokrat.«

In pijani Noe, ves prevzet od tako jasne in logične misli, je hitro odmašil drugo steklenico.

Ker se pa Crebillon še ni vrnil, je sledila drugi še tretja in slednjič še četrta.

Nekam čudno so se vrstile v njegovi glavi misli; skoraj se je bil potolažil z idejo, na kak način si lahko ugaša svojo željo, ne da bi se izneveril svoji prisegi, je že druga ideja začela gospodovati po razburkanih možganih. — Ponavljati si je jel:

»Ti ne pojdeš nikamor! Ti ostaneš!«

Začelo se je skoro mračiti, vendar pa je bilo še dovolj svetlo.

Ceprav je bil naš pijanček navajen na ogromne količine alkohola in so njegove noge nosile še tako opitega gospodarja, je vendar tega dne zavžita močna pijanca presejala vse meje in noge niso hotele več nositi premožnega vina.

Kakor kak avtomat je hodil in se gugal po cesti, oči so se mu izbulile, kot da prestrašeno zre nekaj, kar le on sam vidi.

Ali daleč ni prišel. — Vpliv svežega zraka ga je popolnoma uničil, kot da bi ga kak velikan udaril s pestjo po glavi, se je zleknil na tla, — od pijanosti onemogel in uničen.

Koliko časa je pač ostal v mali uličici na oglu? Kaj se mu je pripetilo? — Kako je zopet našel pravo pot? — To so vse še skrivnosti, ki jih bomo razkrijali, nasledujoč nadaljne dogodke.

Gotovo je le, da se je Noe povrnil, ne da bi sam vedel, kako je prišel ven, — najbrže ga je vodila neznana zvezda njanskega instinkta.

Vrnil se je v svojo sobo, se lepo vlegel na tla, pa mirno zaspal.

Ko se je Crebillon vrnil, — že je bilo temno, — je našel Noeta, kako je ves blažen lepo drnjaval in smrčal. — Tresel in vlekel ga je, ali zaman, — zmerjal ga je pijanec, — — nič, — šele, ko ga je dobro oklofntal, se je malo premaknil, in spal naprej; ko je Crebillon videl, da vse nič ne pomaga, je že hotel pustiti, da prijatelj prespi pijanost, ali opazil je vse steklenice prazne. Tedaj pa je ves jezen začel z novo pridigo:

(Dalje prihodnjic.)

Gospodarstvo.

g Nova industrija. Veleindustrijec Fr. Vokač v Ljubljani in Emil Storza v Pragi ustanovita v Kranju novo jugoslovensko-češko tvornico bombažnih tiskanic.

g Blagovne borze 1. avg. Novi Sad: pšenica bačka 360—365, sremska 365, ječmen bački 300, oves bački 290—300, turščica bačka 285—292,5, sremska 287,5, moka bačka »0« 587,5, »2« 537,5—559, »5« 450, »6« 440. Beograd: pšenica 345, ječmen 280, turščica 310. Zagreb: postavni vojvodinska postaja: pšenica nova 350 do 365, turščica žolta 280—290, ječmen za pivo 290—295, za krmo 270—280, oves 280—300, moka »6« 600—625, »2« 575—600, »4« 550—575.

g Zagrebški sejem 1. avg. Dogon živine precejšeni, svinj manj. Cena za 1 kg žive teže: voli I 13,75—14,50, II 10,50 do 12,50, III in bosanska živina 9—11,25, teleta I 19—19,50, II 18,50—18,75, mlada živina 10,50—12,50, krave I 13—14,50, II 10—12,50, svinje I 24—24,50, II 21—23, seno mle 85—100, detelja 100—112,50, slama 60—65.

g Celjski trg 1. avg. Govedina I 25 do 27, II 24—25, na trgu I 23—25, II 21—23, teletina I 24—25, II 22,50, svinjina I 30, II 25, mast domača 41, ameriška 35, mleko 3,50—4, surovo maslo 50, jajce 1,50.

g Konferenca o načrtu nove carinske tarife. Po informacijah ministrstva trgovine in industrije so netočne vesti nekaterih dnevnikov, ki so poročali, da se je vršila v Beogradu konferenca o načrtu nove carinske tarife.

Pristopajte k Jugoslovenski Matici,

Citajte in razširjate povsod naš list „TABOR“

MLINAR

(podmlinar) se sprejme takej pri „Unlen“ paromlin d. d. v Osijeku. Oziralo se bo na take reflektante, kateri so že bili kot mlinarji v velikih mlinih dalje časa zaposleni. Ponudba s prepisi spričeval naj se pošljejo na ravnateljstvo imenovanega mlina.

Staro lito železo

5-1 kupujejo po najvišjih cenah 1580

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani

Galanterija

drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger

Maribor 1047

Aleksandrova cesta 48.

Mala oznanila.

Kupi se posestvo 100—300 oral z lepim dvorcem. Ponudbe na pisarno odvetnika dr. Kimovca, Maribor. 3—1 1581

Samostojna kuharica oz. gospodinja, ki bi opravljala tudi druga hišna dela se išče k družini 4 oseb v Celju. Prednost imajo inteligentne starejše moči. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „stalno mesto“ na upravo „Tabora“. 1582 2—1

Travnik na Bohovi in mesarski voz na prodaj. Anton Rotner. Hoče št. 5. 1584

Meblovano sobo, sredi mesta s posebnim vvhodom išče gospod. Plača postranska stvar. Ponudbe naj se pošlje na upravo Tabora pod „Pravi mir“ 2—2 1568

Pohištvo: Spalne in jedilne sobe, kakor tudi kuhinjske oprave, se radi opustitve lokala prodajo po znižanih cenah. Mizarstvo Koroska cesta št. 46. 1549 5—4

Nogavice

knpite najcenejše pri tvrdki

Anica Traun, Maribor

Grajski trg 1. 1179

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinarstvo in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno kleno robo. Na drobno 1386

VI dobite poštni paket franco povsod: 1 kg testenine, 0,50 kg paradižnikov, 0,10 kg rihanega parmesana, 0,50 kg Vital-kakaoa, 0,50 kg kakao Korf, 1 kg fine čokolade, 0,50 kg indijsk. sagua, vse skupaj samo za Din. 208.—, Hmeljak i drug, Maribor. 1301

Trgovina z pletilnimi stroji, vsemi vrstami spadajočimi deli, najnovejšega sistema, solidne izdelave. Prodaja vsakovrstnih pletenin, volne v vseh barvah po nizki ceni. Predtiskarija rečnih del, najnovejši vzorci. L. Turk, Ljubljana, Poljanska cesta 20. 3—2 1571

Prodaja pletilnih strojev, najnovejšega sistema, prvovrstne izdelave in z vsemi spadajočimi deli. Naslov pove uprava tega lista. 3—2 1571

Naročam DNEVNIK „TABOR“

Ime:

poklic:

kraj:

pošta:

Priložite poštno položnico, da pošljem naročnino!

V dne 1923.

lastnoročni podpis.

Prečrtaj, česar ne želiš!

izreži in pošlji v odprti kuverti z 20 para znamko na naslov: „TABOR“, Maribor.

V CASINU NA BLEDU

gostuje samo 2 dni in sicer 4. in 5. avgusta ob 9. uri zvečer

ANNITA BERBER

in 1583

SEBASTIAN DROSTE

s svojim frapantnim sporedom

Zahtevajte povsod „TABOR“!